

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Sekretariatet för EU och internationella frågor

Allmänna rådet (sammanhållning) 28 november 2024

Kommitterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. Förstärkning av sammanhållningspolitikens viktigaste tillgångar:
hur kan den delade förvaltningen av sammanhållningsfonderna
förbättras i framtiden i linje med subsidiaritetsprincipen?
 - *Riktlinjedebatt*

Ansvarigt statsråd: Peter Kullgren

Förslagets innehåll:

Det ungerska ordförandeskapet pekar i sin bakgrundsnot på att sammanhållningspolitiken grundas på principerna om partnerskap, subsidiaritet, flernivåstyre och delad förvaltning. Principerna innebär att medlemsstaterna tillsammans med den lokala och regionala nivån kan delta aktivt i genomförandet av politiken. Vidare pekar ordförandeskapet på den roll som den delade förvaltning av sammanhållningspolitiken haft för att stärka medlemsstaternas och regionernas roll såväl i utformningen av programmen som i deras förvaltning och genomförande. Detta har möjliggjort skräddarsydda svar på regionala och lokala utmaningar och prioriteringar.

Ordförandeskapet konstaterar att faciliteten för återhämtning och motståndskraft (RRF) innebär en alternativ leveransmodell som inte förutsätter flernivåstyre eller starkt deltagande från subnationella myndigheter. Dessutom lyfter ordförandeskapet de politiska riktlinjerna för nästa EU-kommission som gör gällande att den nya långsiktiga budgeten bör vara enklare i sitt sätt att fungera - med färre program och en plan för varje land som kopplar samman viktiga reformer med investering.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen anser att en platsbaserad politik tillsammans med sammanhållningspolitikens principer om partnerskap, flernivåstyre och delad förvaltning även framgent kommer att vara viktigt för att kunna genomföra insatser som är anpassade till nationella, regionala och lokala förhållanden.

Regeringen anser vidare att genomförandet av politiken behöver förenklas och den administrativa bördan minska såväl för genomförandeorganisationer som stödmottagare utan att försvaga skyddet av EU:s finansiella intressen. Exempelvis behöver programstrukturen och öronmärkningar förenklas så att inlåsnings effekter av medel kan undvikas. Regelverket behöver även anpassas till storleken på medlemsstaternas återflöden.

Regeringen anser fortsatt att nationell medfinansiering är en viktig princip som bidrar till nationellt och regionalt ägarskap såväl som till ett effektivt genomförande.

Ett mer prestationsbaserat genomförande av politiken bör undersökas. En sådan modell måste vara effektiv och anpassad till sammanhållningspolitikens principer, principen om sund ekonomisk förvaltning, stimulera innovation samt innebära verklig förenkling för alla aktörer.

För att utforma och genomföra sammanhållningspolitiken är administrativ kapacitet avgörande. Sammanhållningspolitiken och dess instrument bör utveckla sitt bidrag till att stärka den administrativa kapaciteten på lokal och regional nivå nära EU-medborgarna.

Regeringen anser att utformningen av regelverket för nästa programperiod inte ska föregripa förhandlingen om EU:s fleråriga budgetram

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan om utformningen av den framtida sammanhållningspolitiken har varit föremål för samråd med EU-nämnden och information i näringsutskottet vid flera tillfällen, senast inför Allmänna rådet (Sammanhållning) den 18 juni 2024.

Fortsatt behandling av ärendet: Diskussioner om den framtida sammanhållningspolitiken efter 2027 kommer att ske löpande såväl inför som efter att EU-kommissionen presenterat förslag till lagstiftning.

Faktapromemoria: -

4. Slutsatser om sammanhållningspolitikens roll i hanteringen av demografiska utmaningar i EU

- *Godkännande*

Ansvarigt statsråd: Peter Kullgren

Förslagets innehåll:

Det ungerska ordförandeskapet har tagit fram ett utkast till rådets slutsatser om sammanhållningspolitikens roll för att hantera demografiska utmaningar.

Regeringen har under framtagandet av slutsatserna bland annat drivit att de grundläggande rättigheterna och rättsstatsprincipen bör lyftas fram på ett tydligt sätt, att slutsatserna bör lyfta fram befintliga insatsområden för regional- och socialfonden samt vikten av att rådsslutsatserna inte i övrigt föregår diskussionerna om utformningen av den framtida sammanhållningspolitiken eller förhandlingarna om EU:s nästa fleråriga budget.

I slutsatserna framgår bland annat att de demografiska utmaningarna i unionen påverkar den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen i unionen liksom att sammanhållningspolitiken i sin nuvarande utformning har varit ett betydelsefullt verktyg för att hantera dessa utmaningar. Kommissionen uppmanas vidare att undersöka hur sammanhållningspolitiken kan utvecklas för att ytterligare kunna bidra till att möta de demografiska utmaningarna.

Slutsatserna föregriper inte förhandlingarna om EU:s nästa fleråriga budget eller sammanhållningspolitikens framtida utformning.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen anser att förslaget till rådets slutsatser kan antas.

Regeringen anser att de demografiska utmaningarna i de flesta fall hanteras bäst på nationell nivå där nationella förhållanden kan beaktas, samtidigt som regeringen instämmer i vikten av att utbyta erfarenheter och kunskap mellan medlemsstater på området.

Regeringen anser vidare att sammanhållningspolitiken redan i sin nuvarande utformning spelar en viktig roll för att möta demografiska utmaningar med hänsyn till varje regions specifika behov och förutsättningar.

Regeringen anser att förhandlingen om den framtida utformningen av regelverket för nästa programperiod ska ske inom ramen för förhandlingarna om EU:s fleråriga budgetram

Regeringen anser att rådsslutsatserna ligger i linje med de ovan redovisade positionerna och bedömer därför att Sverige bör kunna ställa sig bakom rådsslutsatserna.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: -

Fortsatt hantering: Inte aktuellt

Faktapromemoria: -